

Oslo

Byrådsavdeling for finans

Praktiske retningslinjer for kameraovervåking

Dette dokumentet skal gi ansatte og ledere i Oslo kommune praktiske retningslinjer og faglige råd for bruk av kameraovervåking som virkemiddel.

Praktiske retningslinjer for kameraovervåking

Dette dokumentet skal gi ansatte og ledere i Oslo kommune praktiske retningslinjer og faglige råd for bruk av kameraovervåking som virkemiddel. Virksomheter i Oslo kommune kan ha ulike behov og ulikt utgangspunkt for å vurdere bruk av kameraovervåking. Virksomhetene må selv gjøre de nødvendige vurderingene i forhold til denne behandlingen, for eksempel personvern vurderinger og risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS). Virksomhetene må også sikre at de har behandlingsgrunnlag for all sin behandling av personopplysninger.

1. Om formålsbeskrivelse

Bruk av kameraovervåking er et inngripende tiltak, og skal som hovedregel ikke brukes med mindre det faktisk er nødvendig. Formålet bør knytte seg til å hindre eller minske sannsynligheten for at en hendelse skjer, der det tidligere har skjedd noe, eller det er stor sannsynlighet for at noe vil skje. Andre mindre inngripende tiltak for å nå formålet, skal vanligvis være utprøvd. Virksomheten må helt konkret begrunne valget av kameraovervåking som virkemiddel for å nå et formål.

2. Personvern vurderinger

Det skal alltid gjennomføres personvern vurderinger før behandling av personopplysninger knyttet til kameraovervåking starter. Dette innebærer alltid en innledende personvern vurdering (IP) og i tillegg enten personvern vurdering ved lav/middel risiko (PLM) eller personvern vurdering ved høy risiko (DPIA).

Kameraovervåking innebærer en overvåking av adferd som vanligvis vil medføre høy risiko for de registrertes rettigheter og friheter, noe som vil utløse et krav til gjennomføring av DPIA. Se maler for person vurderinger og veileder.

3. Behandling av særlige kategorier av personopplysninger

Når overvåkingen skjer i et område der en typisk vil kunne fange opp særlige kategorier av personopplysninger (f.eks. i nærheten eller i tilknytning til sykehus, apotek, helsestasjoner, kirker, synagoger eller moskeer, eller på områder der det vanligvis foregår demonstrasjoner), skal det mer til for å oppfylle kravet til forholdsmessighet i en interesseavveining.

Så lenge formålet med kameraovervåkingen ikke er å fange opp eller avdekke særlige kategorier av personopplysninger, er det ikke nødvendig med behandlingsgrunnlag i art. 9, men det skal alltid gjennomføres en DPIA.

4. Spesielle utfordringer knyttet til prinsipper for behandling av personopplysninger

Hva den enkelte virksomhet kan overvåke, må vurderes konkret ut fra formål og nødvendighet (dataminimering). For å hindre større datafangst enn nødvendig, bør følgende oppsett av løsningen vurderes:

- ▶ Kameraene bør kun fange opp områder hvor det er nødvendig, og der behovet er størst, f.eks. et inngangsparti fremfor et helt lokale, eller mot en vegg hvor det typisk har foregått hærverk
- ▶ Overvåkingen bør legges til de tidspunktene behovet er til stede, og ikke foregå kontinuerlig når dette ikke er nødvendig, f.eks. ved å ha tidsinnstillinger eller mulighet for å slå på ved behov
- ▶ Kameraene bør kun filme det som er relevant for formålet, for eksempel ved å unngå styrbart utstyr eller mulighet for zoom når det ikke foreligger et konkret behov

Det er kun de med tjenstlig behov som skal ha tilgang til opptakene (konfidensialitet). Behandlingen vil derfor kreve en konkret vurdering av organisatoriske og tekniske tiltak.

Utlevering av opptak skal kun skje når det er innenfor formålet med opptaket, eller det foreligger et rettslig grunnlag, f.eks. ved utlevering til politiet.

Opptak skal slettes når det ikke lengre foreligger et behov for lagring (lagringsbegrensning). Dette vil vanligvis kunne skje i løpet av noen dager, avhengig hva formålet med opptaket er. Skal et opptak lagres lenger enn 72 timer, bør det begrunnes særskilt. Dersom kameraovervåking skjer som et kontrolltiltak etter arbeidsmiljøloven, er hovedregelen en lagringstid på maks en uke jf. forskrift om kameraovervåking i virksomhet.

5. Spesielle utfordringer knyttet til den registrertes rettigheter

De registrerte har rett på informasjon om behandlingen (rett til informasjon). Det bør settes opp skilt som inneholder den viktigste informasjonen om behandlingen, supplert med hvor det er mulig å finne utdypende informasjon. I tillegg til skilting, bør særlig berørte parter som blir truffet av tiltaket, f.eks. ansatte og elever, informeres direkte om kameraovervåkingen.

Den registrerte har kun rett til innsyn der vedkommende selv er avbildet (rett til innsyn), noe som kan innebære at tredjepersoner må skjermes. I situasjoner der personen som ber om innsyn ikke lar seg identifisere, bør virksomheten gi informasjon om overvåkingen og verifisere omfanget av overvåkingen, slik at vedkommende kan forstå hva som er blitt filmet.

6. Dokumentasjon

Virksomheten må ha følgende dokumentasjon:

- ▶ Personvern vurderinger og ROS
- ▶ Databehandleravtaler (hvis relevant)
- ▶ Involvering av Personvernombudet (generell informasjon og særlig dersom det er snakk om DPIA), se mal for personvern vurdering ved høy risiko (DPIA).
- ▶ Ledelsesinvolvering og forankring
- ▶ Registrering i virksomhetens behandlingsoversikt

7. Overføring til utlandet

Dersom det viser seg at personopplysninger overføres til utlandet i forbindelse med kameraovervåking, må følgende sikres:

- ▶ Det finnes nødvendig overføringsgrunnlag
- ▶ Det finnes ytterligere tiltak dersom det er snakk om overføring til tredjeland (land utenfor EU/EØS)
- ▶ Ledelsesinvolvering og forankring

8. Andre forhold

Bruk av uekte kameraovervåkingsutstyr/avslått utstyr, skal behandles på samme måte som om kameraene faktisk overvåker. Forskrift om kameraovervåking i virksomhet kommer til anvendelse når kameraovervåking brukes som et kontrolltiltak på arbeidsplassen etter arbeidsmiljøloven kap. 9. Når opptak gjøres på en arbeidsplass, skal dette regelverket alltid vurderes konkret.

Relevante kilder og dokumenter:

- EDPB: Guidelines 3/2019 on processing of personal data through video devices
- Datatilsynet: Generell veiledning knyttet til kameraovervåking
- Oslo kommune: Retningslinjer for bruk av kameraovervåking i Osloskolen
- Regelverk: Forskrift om kameraovervåking i virksomhet
- Regelverk: Personopplysningsloven § 31